

Nina Dakwar
Nämndsekreterare/Utredningssekreterare
nina.dakwar@trelleborg.se
0410-73 43 77

Svar till kommunstyrelsen om förslag på åtgärder för tobaksförebyggande arbete

Ärendebeskrivning

Vid kommunstyrelsens sammanträde den 3 april 2019 behandlades ett informationsärende om tobaksförebyggande feriearbete bland ungdomar som pågått under 2018 (KS 2019-04-03 §84). Sex stycken ungdomar från Trelleborgs kommun hade fått till uppgift att arbeta förebyggande mot tobaksanvändning hos ungdomar. Syftet med arbetet var att informera andra ungdomar om konsekvenser av tobaksanvändning samt att även presentera hållbara förslag till förtroendevalda politiker om hur man inom kommunen ska kunna minska tobaksanvändningen. De feriearbetande ungdomarna har utöver informationen de presenterade för kommunstyrelsen den 3 april även hållit presentationer för elever i årskurs 6 i Trelleborgs kommun om tobaksanvändningens konsekvenser.

Bildningsnämnden, samt även socialnämnden och samhällsbyggnadsnämndens miljöavdelning, fick i uppdrag av kommunstyrelsen att återkomma med "förslag på åtgärder till kommunstyrelsen senast i juni 2019" (bil. 1). Med anledning av kommunstyrelsens beslut inbjöd bildningsnämnden kommunledningsförvaltningens samordnare Karin Jeppsson och en utav de feriearbetande ungdomarna att informera på sammanträde den 2 maj 2019 om det tobaksförebyggande arbetet (BIN 2019-05-02 §100, bil. 2). De förslag på förebyggande åtgärder som lämnades i den muntliga informationen, tillsammans med presentationen "Tobakshjältarna" (bil. 3), var följande (i presentationens samlingsbegrepp för tobak ingår förutom rökning även användning av snus, e-cigg och vattenpipa):

1. Utbildning

Viktig åtgärd är att informera och lära ut om tobakens konsekvenser för att förhindra den ursprungliga viljan att använda tobak. Viktigt med mer utbildning i skolan för att höja graden av riskmedvetenhet.

2. Bättre ID kontroller

Det brister i mindre butikers och kioskers id-kontroller vilket resulterar till att tobak säljs till ett flertal minderåriga. För att få bättre ID kontroller föreslås att fler kontroller görs av butikerna.

3. Rökfria zoner

Med fler rökfria zoner skulle färre personer utsättas för passiv rökning, t. ex. införandet av rökförbud på uteserveringar.

4. Höjd skatt

Höjd skatt på nikotinprodukter skulle bidra till att täcka kostnaderna för bl. a. sjukvård samt bidra till att färre unga köper produkterna på grund högre pris. Dock ligger sådant beslut om höjda skatter inte på kommunal nivå utan på nationell.

5. Exponeringsriktlinjer

Det behövs implementering av riktlinjer eller begränsningar för exponering av tobaksprodukter nära kassan i butiker, då exponering bakom kassan gör att tobak säljer mer, enligt presentationen.

6. Tobaksfri skoltid

Istället för att skolan endast är *rökfritt område* föreslås införandet av *en tobaksfri skoltid*. Det innebär att *inga elever eller lärare får röka under skoltid*. Det skulle hindra elever och lärare att gå utanför området för att röka.

Bildningsnämndens presidium begärde anstånd hos kommunstyrelsen att inkomma med svar senast under december 2019 (bil. 4). Anstånd beviljades inte till december utan endast till september 2019 att inkomma med analys av det tobaksförebyggande arbetet samt synpunkter på förslagen på åtgärder.

Beredning

Förslagen i ovan punkter 2 - 5 kan inte anses beröra bildningsnämndens fackområde. I Tobakslagen (1993:581) behandlas bl. a. handel och åldersgräns, och exponering och marknadsföring.

De förslag på förebyggande åtgärder som kvarstår för bildningsnämnden att behandla är punkterna 1 och 6 som handlar om utbildning och om införandet av tobaksfri skoltid (både för elever och för lärare).

Analys

Bildningsnämndens analys av det tobaksförebyggande arbetet är att det som föreslås redan är implementerat genom bildningsförvaltningens **Handlingsplan mot alkohol, narkotika, dopning, vapen och tobak i grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan samt gymnasiesärskolan i Trelleborgs kommun** (bil. 5), som fastställdes 2019-02-14 (BIN 2019/1732).

Synpunkter på förslaget om mer utbildning i skolan

Bildningsnämndens synpunkter på förslaget om mer utbildning i skolan för att höja graden av riskmedvetenhet och förhindra viljan att börja använda tobak (inkluderar användning av snus, e-cigg eller vattenpipa) är att mer utbildning är bra, och ska vara tillgodosett genom **Handlingsplan mot alkohol, narkotika, dopning, vapen och tobak i grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan samt gymnasiesärskolan i Trelleborgs kommun**.

Synpunkter på förslaget om införandet av tobaksfri skoltid

Bildningsnämndens synpunkter på förslaget om införandet av tobaksfri skoltid (inkluderar användning av snus, e-cigg eller vattenpipa) att gälla både för elever och för lärare är att detta redan är genomfört genom **Handlingsplan mot alkohol, narkotika, dopning, vapen och tobak i grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan samt gymnasiesärskolan i Trelleborgs kommun.**

Förslag till beslut

Bildningsförvaltningen föreslår bildningsnämnden besluta

att godkänna föreliggande förslag till svar till kommunstyrelsen,

att skicka beslutet och tjänsteskrivelsen till kommunstyrelsen, samt

att skicka beslutet och tjänsteskrivelsen till socialnämnden och samhällsbyggnadsnämndens miljöavdelning för kännedom.

Skickas till

Kommunstyrelsen

Socialnämnden

Samhällsbyggnadsnämndens miljöavdelning

Beslutsunderlag

1. Kommunstyrelsens beslut (protokollsutdrag KS 2019-04-03 §84)
2. Protokollsutdrag bildningsnämnden 2019-05-02 §100
3. Presentation 3 april feriearbete tobak ("Tobakshjältarna")
4. Protokollsutdrag bildningsnämndens presidium 2019-05-27 §70
5. Handlingsplan mot alkohol, narkotika, dopning, vapen och tobak i grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan samt gymnasiesärskolan i Trelleborgs kommun